

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny ungdomsboligpolitik.
(Beslutningsforslag nr. B 87).

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til økonomiministeren og forskningsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om dansk atomkraftpolitik i EU (Euratom) og European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), herunder særlig om den danske regerings holdning til planerne om færdiggørelse af 2 atomreaktorer i Ukraine?«
(Forespørgsel nr. F 28).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre.

A. Spørgetimen

Anden næstformand (Henning Grove):
Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget skatteministeren.

Der er i dag ikke tilmeldt spørgere til spørgetimen, og vi går derfor direkte over til spørgetiden.

B. Spørgetiden

Spm. nr. S 973

1) Til justitsministeren af:
Keld Albrechtsen (EL):

»Vil den danske regering sige nej til en aflytningsaftale mellem EU-landene og USA?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Det ny Notat den 22. januar 1999 forbereder EU-landene en aflytningsaftale mellem USA og EU. Ifølge avisen fremgår dette af ma-

teriale udleveret af det svenske justitsministerium. Projektet skal omfatte alle former for kommunikation, altså ud over telefonsamtaler også alle former for datatransmissioner.

Det er en kendt sag, som også udførligt omtales i TV-Avisen den 17. januar 1999, at USA råder over et globalt aflytningssystem kaldet Echelon, som aflytter al satellitkommunikation. Hvis der indgås en aflytningsaftale mellem EU og USA, vil dette nødvendigvis indebære en sammenkobling til Echelon.

Dette betyder, at udenlandsk politi vil kunne aflytte eller tappe kommunikation fra danske borgere eller firmaer. Ifølge Det ny Notat stiller det svenske justitsministerium krav om, at hvis udenlandsk politi vil aflytte nogen i Sverige, så skal man følge de svenske regler. Det vil Storbritannien ikke acceptere, da briterne forbeholder sig adgang til at deltage i global aflytning. Dette hænger uden tvivl sammen med, at Storbritannien er tilknyttet Echelon.

Ifølge Det ny Notat ventes EU's Ministerråd at træffe beslutning om sagen i maj eller juni 1999. Efter Enhedslistens opfattelse bør Danmark klart sige nej, da en tilkobling til USA's aflytningssystemer vil betyde et brud på helt fundamentale danske retssikkerhedsprincipper, herunder kravet om, at aflytning kun kan finde sted efter dommerkendelse.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu viser det sig ifølge oplysninger i Det ny Notat den 22. januar i år, at der forberedes en aflytningsaftale mellem EU og USA, en aftale, der skal omfatte al form for teletrafik i et globalt – bliver det jo nærmest – aflytningssamarbejde.

Det er noget, som ikke kan undgå at blive koblet sammen med det amerikanske aflytningssystem Echelon. Hvis Danmark bliver koblet på et sådant system, vil det medføre et brud på det afgørende retsprincip, vi har i Danmark, nemlig at det kræver en konkret dommerkendelse at kunne gå ind og foretage aflytning.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg må erkende, at jeg ikke er helt på det rene med, hvad der sigtes til, når der i spørgsmålet og dets begrundelse tales om en kommende aflytningsaftale mellem EU-landene og USA. Derimod er Justitsministeriet velbekendt med de internationale forhandlinger, beslutninger m.v., der er omtalt i den artikel, der også henvises til fra Det ny Notat, som er baggrunden

for det stillede spørgsmål, og jeg skal søge her at give en kort beskrivelse af, hvad det drejer sig om.

EU's Ministerråd har den 17. januar 1995 vedtaget en resolution om lovlig aflytning af telekommunikation. Resolutionen indeholder en række anbefalinger om anvendelse af tekniske standarder og specifikationer for telekommunikationsudstyr. Hovedformålet med resolutionen er at sikre, at lovlige aflytningsforanstaltninger ikke udelukkes som følge af den teknologiske udvikling.

I forlængelse heraf pågår der for tiden forhandlinger på arbejdsgruppeniveau i Rådet om udkast til en ny resolution om lovlig aflytning af telekommunikation med særligt henblik på ny teknologi. Der er tale om en udbygning af den tidligere vedtagne resolution på baggrund af de seneste års teknologiske udvikling.

Jeg kan endvidere oplyse, at der den 23. november 1995 med henblik på undertegnelse blev vedtaget et aftalememorandum mellem EU-landene og en række tredjelande, herunder Australien, USA, Canada og Norge, om anvendelse af de tekniske standarder og specifikationer på telekommunikationsområdet, som er nævnt i Rådets resolution fra 1995. For tiden arbejdes der endvidere med en EU-konvention om retshjælp, som bl.a. omfatter regler om gensidig bistand medlemslandene imellem i forbindelse med aflytning i straffesager.

Både Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget er tidligere blevet orienteret om såvel resolutionen fra 1995 som de igangværende konventionsarbejder.

Jeg vil gerne slå fast, at der ikke i forbindelse med de nævnte beslutninger og forhandlinger på nogen måde lægges op til ændringer af de deltagende landes substantielle regler om betingelser for aflytning og andre indgreb i meddelelseshemmeligheden. Sigtet er først og fremmest at fastholde muligheden for at gøre brug af aflytninger m.v. i de tilfælde, hvor dette efterforskningsmiddel er lovligt efter de nationale regler, og altså så vidt muligt at modvirke, at aflytning i sådanne tilfælde reelt bliver umuliggjort af kryptering eller anden teknologisk nyudvikling.

I øvrigt er Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget som tidligere nævnt orienteret både om resolutionen fra 1995 og om de igangværende arbejder om EU's retshjælpskonvention.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om vi ikke kan få en lidt mere gennemgribende redegørelse for, hvad det er for forhandlinger, der pågår med USA, Canada, Australien og Norge, om efterretnings- og aflytningssamarbejdet.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om det ikke bekymrer ministeren, at Storbritannien, som jo er tilsluttet det amerikanske Echelon-system, og som derfor deltager i aflytning af mennesker, som det her i Danmark ikke er lovligt at foretage, altså via satellitkommunikation, som refereret i Det ny Notat forbeholder sig adgang til at ville have en aflytning også i situationer, hvor det ikke er tilladt efter national dansk lovgivning, hvorimod Sverige jo altså har sagt, at de ikke vil gå med til nogen systemer, som krænker deres nationale regler.

Jeg vil godt spørge ministeren, om ikke ministeren kunne se den virkelighed i øjnene, som findes globalt, nemlig at USA råder over et sådant system, og i stedet for hele tiden at lade, som om det ikke eksisterer, så prøve, at vi sætter os ned og finder ud af, hvad vi stiller op med den udfordring, som vi står over for her i Danmark, og som kan betyde, at retsgrundlaget her i Danmark skrider.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Vores retsgrundlag skrider ikke, vil jeg sige til hr. Albrechtsen. Det er sådan, som hr.

Albrechtsen er bekendt med, at aflytning af politiet i Danmark kan foretages efter retskendelse. Der kan ikke foretages brud på det, vi traditionelt kalder meddelelseshemmeligheden i Danmark, det vil sige aflytning af telefoner, e-mails via net, brevåbning osv., uden at der er afsagt en kendelse ved domstolene om det. Det er der faste regler for i vores lovgivning, i retsplejeloven.

Hr. Albrechtsen spørger, hvad det så er for nogle forhandlinger, der foregår, og jeg har jo sådan set redegjort for, at det er om standarder, sådan at vi sikrer, at de lovlige, givne tilladelser til dansk politi, f.eks. fra domstolene i Danmark, i realiteten kan gennemføres, sådan at vi ikke kommer i en situation, hvor det er den teknologiske udvikling, som forringer politiets efterforskningsmetoder.

Vi har et stort behov for – og det er vi glade for at et meget stort flertal i Folketinget også har givet dansk politi mulighed for – at udnytte den efterforskningsadgang, der er til at foretage brud på efterretningshemmeligheden efter rets-

kendelse, fordi vi herigennem kan afsløre meget alvorlig kriminalitet i vores land.

I øjeblikket drøfter vi jo her i Folketinget, hvordan vi kan give politiet styrkede efterforskningsredskaber imod børnepornografi, der distribueres via Internettet fra computer til computer, hvor vi jo desværre ved, at den form for kriminalitet bliver mere og mere sofistikeret, hvor vi får oplysninger om, at man kan sidde i et land og bestille seksuelle overgreb mod børn via computere.

Er hr. Albrechtsen slet ikke optaget af, at når vi har et politi, som skal kunne retshåndhæve og forfølge kriminaliteten, at de så har ordentlige efterforskningsredskaber til det? Det er det, vi vil sikre. Det er det, regeringen arbejder for.

Så skal jeg endnu en gang oplyse over for hr. Albrechtsen, som implicit lægger i sit spørgsmål, i hvert fald i det mundtlige spørgsmål her, at vi i Danmark skulle have kendskab til et amerikansk aflytningssystem af satellitkommunikation, et såkaldt Echelon-system, at det har jeg tidligere over for hr. Albrechtsen redegjort for i samråd i Folketingets Europaudvalg: Vi har ikke i Danmark kendskab til det, og vi har fortsat ikke kendskab til.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg vil godt lige spørge justitsministeren som opfølgning på det seneste svar, om det er sådan, at justitsministeren mener, at de muligheder, som man har haft for at finde ud af, hvem der f.eks. stod bag distribution af grov børneporno, at det er her, man finder en mulighed for at finde ud af, hvem det er, der står bag den slags distribution. Er det regeringens opfattelse, og er det derfor, man forsøger at få indført en sådan aftale omkring de her ting?

I forlængelse af det vil jeg godt spørge justitsministeren, om det ikke vil være problematisk, hvis man forsøger at finde distributørerne via det her, når det under alle omstændigheder efter den nuværende lovgivning ikke er muligt at få fat i distributørerne, medmindre man giver en højere strafferamme end i dag, eller ser ministeren en mulighed her for, at det kan indgå i de anbefalinger, som udvalget vedrørende datakriminalitet skal komme med?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er ganske utroligt, at vi her i Danmark har en efterretningstjeneste, som ikke er i stand til at levere ministeren oplysninger om det amerikanske Echelon-system, som TV-

Avisen forleden var i stand til at sende et 10 minutters indslag om, og som der er skrevet hele bøger om, bl.a. i New Zealand.

Hvad går skatteydernes penge til i den efterretningstjeneste, når de ikke har kendskab til selv de mest almindelige, elementære kendsgerninger inden for efterretningsverdenen? Jeg synes, det er lidt rystende. Men jeg har stillet et spørgsmål til ministeren i den anledning, og jeg imødeser med spænding hans skriftlige svar.

Så vil jeg godt spørge ministeren: Der er jo tale om ifølge Det ny Notats oplysninger, at der også bliver et samarbejde med FBI. Kan ministeren sige, hvad det samarbejde med amerikanerne nærmere går ud på?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal først svare hr. Skaarup. Det er klart, at skal – og det ønsker vi fra regeringens side – vi blive bedre til at styrke det internationale samarbejde mellem de nationale politimyndigheder på tværs af landegrænserne i kampen mod den kriminalitet, der også i stigende omfang går via netværk fra computer til computer, bl.a. via Internettet, men også i andre kredsløb i andre telekommunikationskredsløb, ja, så skal vi give politiet sikkerhed for, at den teknologiske udvikling ikke fjerner de efterforskningsredskaber, vi allerede har.

Her er det altså vores nationale lovgivning, der bestemmer, hvilken efterforskningsskridt der kan tages over for danske borgere på dansk territorium. Det fastlægges af vores retsplejelov, og det kræver som sagt retskendelse; når det drejer sig om borgere her i landet, er det en retskendelse, der skal til. Derfor er det selvfølgelig min opgave med varetagelse af vores interesser at sikre, at vi har internationale samarbejdsrelationer i forhold til at sikre standardisering, tekniske standardiseringer, og også at vi arbejder i fællesskab på at udvikle metoder til bl.a. at knække krypteringskoder, som jo desværre er den måde, hvorpå også de kriminelle miljøer kan beskytte deres aktiviteter, bl.a. på netværkene.

Så hr. Skaarup har ret i, at uden det her engagement fra dansk side, også i den internationale del, vil vi bl.a. afskære os fra muligheden for i kraft af den teknologiske udvikling at kunne sikre opretholdelse af den nuværende retssikkerhed her i landet. Så det er faktisk det stik modsatte udgangspunkt end det, spørgeren, nemlig hr. Albrechtsen, er inde på. Hr. Albrechtsen mener, at vi udhuler det danske

retsgrundlag. Det gør vi faktisk ikke. Det er tværtimod det modsatte vi arbejder for: at det kan opretholdes, også selv om der sker forandringer på det teknologiske niveau.

Hr. Albrechtsen har jo stillet skriftligt spørgsmål om Echelon, men jeg kan godt her endnu en gang afsløre, at der ikke er oplysninger for mig om Echelon's eksistens, som kommer fra vores efterretningstjenester. Jeg har simpelt hen ikke kendskab til dets eksistens. Vi har ikke nogen samarbejdsrelation til dem.

I forhold til FBI er det, som jeg sagde til hr. Skaarup, et spørgsmål om også at sikre teknologiske og tekniske standarder.

Keld Albrechtsen (EL):

Vil ministeren ikke godt spørge efterretningstjenesten én gang til, om det har sin rigtighed, at den danske efterretningstjeneste ikke har kendskab til en amerikansk efterretningsorganisation, som hedder NSA, som har et kolossalt milliardbudget, hvis bygninger – jeg kan give ministeren fotografier af dem – enhver kan besøge, og som er en central organisation i hele den vestlige verdens udveksling af efterretningsoplysning.

Vil ministeren ikke gerne spørge den danske efterretningstjeneste, om man er i stand til at fremskaffe oplysninger om det, og bare spørge én gang til, for jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan en efterretningstjeneste kan være så inkompetent, at den ikke har kendskab til en sådan kollegaorganisation?

Så vil jeg godt spørge ministeren om samarbejdet med FBI: Hvis FBI samarbejder om udveksling af oplysninger til den danske efterretningstjeneste, hvordan sikrer ministeren sig så, at disse oplysninger fremskaffet gennem amerikansk tapning af satellitkommunikation her fra Danmark ikke sker i strid med de danske retsprincipper?

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg takker for ministerens besvarelse, og det ville da være glædeligt, hvis det her kan hjælpe til at finde ud af, hvem der står bag den alvorlige kriminalitet.

Jeg vil nu nok sige, og det er Dansk Folkepartis opfattelse, at vi i første omgang har en opgave at gøre i Danmark, nemlig at give politiet de efterforskningsmidler, som de har brug for – det kan det danske Folketing gøre – og give hele samfundet nogle bedre strafferammer, altså nogle højere strafferammer for børnepor-

nokriminalitet. Det mener jeg også vi sagtens kan klare i det danske Folketing.

Men jeg vil godt som opfølgning på aflyttingsaftaledebatten spørge justitsministeren, om det ikke bekymrer ministeren, at det indtryk, man i hvert fald har fået i offentligheden, er, at det her kan bruges til at aflytte almindelige menneskers telefonsamtaler rundtomkring i Europa.

Endelig vil jeg godt spørge justitsministeren, om det ikke på den baggrund er vigtigt, at regeringen sikrer, at denne her aftale bliver fuldt belyst over for Folketinget og offentligheden, og at man sørger for, at man under alle omstændigheder fra Folketingets side får lov til at se den, inden den bliver godkendt. Kan ministeren bekræfte, at det vil ske?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er alligevel fantastisk; men jeg kan godt gentage det: Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg har fulgt hele udviklingen, bl.a. af den europæiske retshjælpkonvention, hvori der indgår retshjælp i forbindelse med satellitkommunikation.

Jeg tror, at når hr. Skaarup tænker det igenem, vil hr. Skaarup på trods af den relativt korte periode, hr. Skaarup har været medlem af Folketinget, erindre sig, at han tidligere har stiftet bekendtskab med det her tema. Og jeg kan jeg love hr. Skaarup, at det vil han komme til også i den kommende tid, fordi vi endnu ikke har færdigbehandlet retshjælpkonventionen i EU, og den vender vi tilbage til.

Så det er selvfølgelig helt naturligt et tilsagn om, at den procedure, der er mellem regeringen og Folketinget i de europæiske spørgsmål, også vil blive fulgt i denne sag og er blevet fulgt indtil nu.

Så skal jeg til det med de højere strafferammer sige til hr. Skaarup, at det kan jo være hr. Skaarups konklusion, at vi for at løse nogle af de problemer med børnepornografi, som vi står over for i dag på Internetområdet, bare skal hæve strafferammerne.

Men jeg har ikke hermed sagt, at det er den eneste løsning. Det kan være en del af løsningen, men fordi vi ved, at der gennem Internettet er mange muligheder – bl.a. gennem kryptering, gennem det at lave lukkede brugergrupper – og selv om vi har givet politiet efterforskningsadgang, bl.a. ved at øge strafferammen, så man kan komme ind under bestemmelserne om brud på meddelelseshemmeligheden efter rets-

plejeloven, er det ikke sikkert, det er den løsning, der skal til.

Derfor ønsker jeg altså, hvilket jeg tidligere har tilkendegivet over for Folketinget, at afvente det udvalg, som meget snart – her i foråret – kommer med konklusioner på, hvordan vi kan styrke efterforskningen af den type kriminalitet.

Til hr. Albrechtsen: Jamen jeg skal nok svare på det skriftligt stillede spørgsmål. Jeg vil bestræbe mig på, at svaret er afgivet inden udgangen af denne uge, og jeg skal nok sikre, at der i forbindelse med besvarelsen også er spurgt i efterretningstjenesterne om deres kendskab til Echelon's eksistens, også efter den seneste beskrivelse bl.a. i tv af Echelon, som hr. Albrechtsen er inde på. Jeg skal nok sikre, at hr. Albrechtsen får en fuld besvarelse. Og det må så være det, jeg har at tilføje til hr. Albrechtsens seneste spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 975

2) Til justitsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvad kan ministeren oplyse om henholdsvis muligheden for at kræve den tidligere chilenske diktator Pinochet udleveret til Danmark til retsforfølgelse, og muligheden for at bistå danske statsborgere med forfølgelse af deres sager mod Pinochet ved en eventuel retssag i Spanien?«

Skriftlig begrundelse

Af Politiken den 11. december 1998 fremgik det, at statsministeren ville opfordre Justitsministeriet til at vurdere, om Danmark kan kræve Pinochet udleveret. Siden er det kommet på tale at bistå danske statsborgere i deres sager mod den tidligere diktator ved en eventuel retssag i Spanien.

Eftersom Pinochetsagen i disse dage når et nyt højdepunkt i London, må sagen betragtes som en hastesag.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er det jo sådan, at ministeren ifølge oplysninger i dagspressen snart skal tage stilling – måske i morgen eller i overmorgen eller måske allerede har besluttet sig – til, om Pinochet kan retsforfølges her i Danmark.

Efter min opfattelse holder Danmark jo ofte en høj profil, når det gælder menneskerettigheder, især på det deklaratoriske plan, hvis man kan kalde det sådan. Nogle gange halter det med det praktiske, men det håber jeg ikke det kommer til i den her sag. Her er i hvert fald en enestående mulighed for ministeren til at vise, at ord og handling hænger sammen, når vi taler om menneskerettighederne.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Den 7. november 1998 indgav 15 herboende personer anmeldelse til Rigsadvokaten mod Chiles tidligere præsident Augusto Pinochet.

Anmeldelsen var baseret på det forhold, at Pinochet havde medvirket til, at anmelderne i perioden fra 1973 til 1988 havde været udsat for tortur. Anmelderne ønskede på den baggrund, at der blev taget skridt til at søge Pinochet udleveret til retsforfølgning her i landet.

Den 3. december meddelte Rigsadvokaten, at der ikke efter Rigsadvokatens opfattelse forelå dansk strafmyndighed i sagen. Rigsadvokaten fandt ikke grundlag for at iværksætte en strafretlig efterforskning med henblik på at søge Pinochet udleveret til retsforfølgning her i landet.

Samtidig tilkendegav Rigsadvokaten, at han, hvis Pinochet udleveres til Spanien, vil overveje, hvilke muligheder den danske anklagemyndighed har for at yde bistand til anmelderne, med henblik på at de anmeldte forhold inddrages i straffesagen i Spanien.

Rigsadvokatens afgørelse er siden påklaget til Justitsministeriet, der nu behandler sagen.

Under sagens behandling har Justitsministeriet modtaget henvendelse fra advokat Bjørn Elmquist, der oplyser, at han nu repræsenterer klagerne i sagen. Samtidig har advokat Bjørn Elmquist fremsat en række supplerende bemærkninger til klagen over Rigsadvokatens afgørelse.

Den 18. januar modtog Justitsministeriet Rigsadvokatens udtalelse i anledning af klagen over de supplerende bemærkninger fra advokat Bjørn Elmquist. Udtalelsen blev straks sendt til advokat Bjørn Elmquist, med henblik på at klageren kunne fremsætte eventuelle bemærkninger til Rigsadvokatens udtalelse forud for Justitsministeriets afgørelse i sagen.

Justitsministeriet anmodede i den forbindelse om at modtage eventuelle yderligere bemærkninger senest mandag den 25. januar. I mandags blev Justitsministeriet telefonisk kontak-

af advokat Bjørn Elmquists kontor, der anmodede om udsættelse af fristen til at komme med bemærkninger til i dag, onsdag den 27. januar. Dette ønske har Justitsministeriet imødekommet.

Som bekendt er det en sag, der ligger mig og den øvrige regering meget på sinde. Justitsministeriet er da også fuldt ud opmærksomt på, at der er tale om en sag af stor principiel betydning, som naturligvis må behandles ordentligt og forsvarligt under hensyn til sagens særlige karakter.

Jeg har tidligere givet udtryk for, at Justitsministeriet stiler mod at kunne træffe afgørelse i sagen inden udgangen af januar måned. Det er fortsat Justitsministeriets målsætning, og det vil sige inden udgangen af indeværende uge.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret. Men jeg må jo også sige, at det, der er omtalt i pressen, nemlig besvarelsen fra Rigsadvokaten – indstilling nr. 2 bliver det vist – bekymrer mig noget, fordi jeg har læst, at Rigsadvokaten ikke mener, at man skal kræve Pinochet udleveret.

Dér vil jeg så godt spørge ministeren, som nu har modtaget materiale fra Bjørn Elmquist, om ministeren også har det materiale, som Bjørn Elmquist nævner han er i besiddelse af, bl.a. det spanske beslutningsgrundlag, hvor man jo altså når frem til at kræve Pinochet udleveret – der står i Aktuelt, at han i givet fald kan få det af Bjørn Elmquist – og om ikke også dette materiale kunne komme til at indgå i ministerens overvejelser. De er jo altså i Spanien nået til en anden konklusion end Rigsadvokaten, nemlig den konklusion, at det er fuldstændig legalt forsvarligt at kræve Pinochet udleveret.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har stor forståelse for hr. Albrechtsens interesse i sagen. Jeg har selv den samme interesse. Det er en meget vigtig principiel sag, specielt når det gælder vores myndighed på de her vigtige områder.

Det er ikke nogen enkel sag. Den kræver ordentlig behandling. Den kræver, at spillereglerne følges. Og det vil sige, at når der er indleveret en klagesag til Justitsministeriet, er der partshøring, og det er der hos begge parter, både hos Rigsadvokaten og hos den advokat, der repræsenterer de 15, der har anmeldt sagen til Rigsadvokaten. Disse regler er blevet fulgt til punkt og prikke, og de skal følges i sådan nogle

sager, uanset hvor ivrige vi kan være efter at få konklusionen.

Jeg skal love hr. Albrechtsen, at når vi har truffet den endelige afgørelse, og det er ud fra stringente analyser af vores kompetence efter internationale konventioner, så vil vi oversende den til Folketinget til det udvalg, der er ressortudvalg for de her spørgsmål – dvs. Retsudvalget – sådan at der vil være mulighed for også at se de stringente juridiske analyser, som ligger til grund for den endelige afgørelse. Og det skal jeg sørge for også bliver overbragt til hr. Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Det siger jeg tak for.

Der er jo forskellige muligheder, som man fra dansk side kan bruge. Det bedste og rigtigste efter min opfattelse vil jo altså være at kræve Pinochet udleveret til retsforfølgelse. Der er også fra Rigsadvokaten nævnt muligheden for, at de danske klagere får deres sag inddraget i en spansk retssag. Hvis ministeren når frem til, at han ikke vil kræve Pinochet udleveret, så håber jeg, at man i det mindste vil tage det forslag i betragtning.

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvis man nu når til den konklusion, at man ikke vil kræve Pinochet udleveret, vil det så i givet fald ikke være et udtryk for, at de danske lovregler faktisk ikke lever op til tidens krav, og vil det så ikke medføre, at vi står i den situation, at vi skal til at lave vores lovgivning helt om?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg forstår godt ivrigheden efter at nå frem til konklusionen, og det er nærmest, som om hr. Albrechtsen allerede har konklusionen klar og er ved at tage næste skridt, nemlig om der skal ske forandringer.

Når det drejer sig om vores strafmyndighed i Danmark over for personer, der ikke befinder sig her i landet, som aldrig har befundet sig her i landet, bygger det jo på internationale konventioner, og det er det spørgsmål, som vi ud fra en ren juridisk analyse er i gang med.

Uanset hvad konklusionen bliver – om man vil begære Pinochet udleveret til Danmark eller ej – er det ikke en politisk beslutning, men i høj grad en juridisk beslutning baseret på, hvad vores myndighed er. Og når konklusionen er truffet ud fra de stringente juridiske analyser, så må vi hver især overveje, om det giver anledning til

forandringer på det retlige grundlag, som vi har både internationalt og nationalt.

Jeg synes, at vi skal afvente de analyser, og at hr. Albrechtsen skal gøre sig bekendt med grundlaget for den konklusion, som jeg stadig væk forventer vi kan træffe i Justitsministeriet inden ugens udgang. Og jeg har tilkendegivet, at jeg straks vil overbringe den til hr. Albrechtsen, så hr. Albrechtsen på skrift kan gøre sig bekendt med den. Og så er der selvfølgelig mulighed for, at vi kan vende tilbage til spørgsmålet om, hvad det giver anledning til af overvejelser.

Keld Albrechtsen (EL):

Endnu en gang tak for tilsagnet om materialet. Jeg vil gerne understrege, at det, jeg er ivrig efter, først og fremmest er at påvirke ministeren. Det vil jeg ikke lægge skjul på.

Mit ærinde er at forsøge at overbevise ministeren om, at vi faktisk også på grundlag af konventionerne har en pligt til at kræve en forbyrder af den skala, som der her er tale om, udleveret til retsforfølgelse, fordi der er mennesker i Danmark, som har været udsat for hans forbrydelser. Det går jeg ud fra vi er enige om.

Jeg har også forstået på ministeren – og det er jeg glad for – at ministeren er meget optaget af den her sag. Jeg håber så selvfølgelig bare på en positiv konklusion.

Det, som ministeren vil gøre, er at overholde spillereglerne og det rent juridiske, men jeg vil godt spørge ministeren: Vil ministeren ikke give tilsagn om, at han inden for de juridiske spilleregler, han råder over, og som han selvfølgelig er nødt til at overholde, det er klart, vil gøre alt, hvad han kan, for at fremme en sag imod Pinochet?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det tilsagn vil jeg meget gerne give. Jeg er også glad for, at Rigsadvokaten i sin første afgørelse har lagt vægt på, at anklagemyndigheden i Danmark vil undersøge mulighederne for, hvis udleveringen til Spanien måtte finde sted – det er jo ikke afklaret endnu – at man så, hvis der ikke sker udlevering til Danmark, hvis der ikke laves en udleveringsbegæring fra dansk side, at man fra anklagemyndigheden i Danmark så vil overveje, hvordan man så kan være behjælpelig med at bringe klagernes sager videre til den domstol, f.eks. i Spanien, der måtte behandle de meget alvorlige anklager mod Pinochet.

Og jeg er enig med spørgeren i, at det er modbydelige anklager, der er rettet mod Pinochet, og jeg er enig med spørgeren i, og jeg ser også helst, at man med hensyn til den type af forbrydelser, der her er tale om, under ingen omstændigheder kan løbe fra dem, selv om man ikke længere er i samme position, som man var, da de blev begået.

Så jeg tror, at spørgeren og jeg holdningsmæssigt har samme syn på de overgreb, der fandt sted i Chile mod borgerne dér, og at vi har en pligt til over for de eksilchilenere, vi har bl.a. i Danmark, men også i en lang række andre europæiske lande, også at vise forståelse for de følelser, som de har.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 157: Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ændring af strukturregler om husdyrhold, samdrift og sammenlægning m.v.).

Af fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 14/1 99).

Forhandling

Erling Christensen (S):

Det er nu 2 år siden, at strukturdebatten startede også her i Folketinget. Startskuddet til lovforslaget blev afgivet ved en forespørgselsdebat i april 1997, og efter dagsordenen fik vi nedsat Strukturudvalget, og dets betænkning er nu 1 år gammel.

Jeg vil ikke gennemgå de fire scenarier i betænkningen, men bare sige, at det forslag, som nu er blevet til på grund af Strukturudvalgets rapport, passer meget godt til de holdninger og den debat, der har været i offentligheden og organisationerne de seneste år.

Gårdslagtinger og ulovlig samdrift har været omdrejningspunkterne i det meste af debatten. Pinsepakken tog sig så godt som muligt af gårdslagtingsproblemet, og jeg tror, at samdriftsproblematikken kan blive løst ved regler-